

ΤΑ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ *

Ἡ Γιαννάκης ἔκλεινε πλιά τὰ δεκατέσσερα κ' ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ τὸ χωριὸ καὶ νὰ πιάσῃ καμμιά δουλειὰ κάτω στὴ χώρα.

Ἄφησε ἴγεια στοὺς γειτόνους, ἐπῆρε τὴν εὐχὴ τῆς μάννας του καὶ τὸ δισάκκι μὲ τὰ βρουχαλάκια του στὸν ὤμο, καὶ ἔξικίνησε.

— Ἄκουσε, Γιαννάκη — τοῦ εἶπε ὁ παπα - Φώτης, ποῦ τοῦ φίλησε τὸ χέρι — ἐκεῖ κάτω στὴ μεγάλη πολιτεία, ποῦ θὰ πᾶς, κύτταξε καλὰ: νὰ λές παντοῦ καὶ πάντα τὴν ἀλήθεια, ἂν θές νὰ ἰδῆς χαῖρι καὶ προκοπή. Τὸ φέμμα, παιδί μου, εἶνε τοῦ διαόλου καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ! Αὐτὸ νὰ ξέρῃς. Τ' ἀκουσες;

Ἄν τ' ἀκουσε, λέει; Τ' ἀκουσε καὶ τὸ παράκουσε ὁ κακομοῖρης.

* * *

— Ἄκουσε, Γιαννάκη, εἶπε ὁ παπᾶς

Στὴν χώρα δὲν ἄργησε ναύρῃ δουλειά. Ὁ κύρ Στάθης, παληὸς φίλος τοῦ μακαρίτη τοῦ πατέρα του, τὸν ἔβαλε σ' ἓνα μαγέρικο. Ὁ Γιαννάκης φόρεσε τὴ μαθιά μπλοῦζα κι' ἀνασκουμπώθηκε νὰ σερβίρῃ τοὺς πελάτες. Ἐξυπνος, σβέλτος, γελαστός, τοὺς ἐμάγευε ὅλους. Ὁ μάγερρας, ὁ ἀφέντης του, τὸν καμάρωνε:

— Μπράβο, Γιαννάκη! Νά μοῦ ζήσης, Γιαννάκη!

— Μπρὲ Γιαννάκη, τὸν ῥώτησε μιὰ μέρα ἓνας πελάτης παράξενος· αὐτὸ τὸ «ἀρνάκι τοῦ γαλάτου» ποῦ γράφει ἐδῶ ἢ λίστα, τί σῶϊ πρᾶμμα εἶνε; μασιέται; νὰ μοῦ πῆς τὴν ἀλήθεια!

* ΣΗΜ. — Τὰ ἐν τῷ κειμένῳ χαριέστατα γελοιογραφικὰ στίσις ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἐγκριτος φίλος καὶ συνεργάτης κ. Ἡλίας Κουμετάκης.

‘Ο Γιαννάκης χαμογέλασε και θυμήθηκε τή συμβουλή του παπᾶ.

— ‘Α! μπᾶ! ἕνα ψωροκάτσικο ποῦ νὰ τὸ κολλοῦσες στὸν τοῖχο.

Τωῦρε θεόφτηνο ὁ ἀφέντης μου και τὸ φώνισε... Σκυλοπέτσι σωστό!

— ‘Ετσι, αἰ; ἀμ’ τὰ «φάρια τῆς ὄρας» ποῦ γράφει πάρα κάτω;

— Αὐτὰ δὲ εἶνε κι’ ἄν εἶνε!..

Μᾶς ἔμειναν ἀπὸ τὰ προφές. Μὰ τὰ ξανατηγανίζουμε τέτοια ὦρα γιὰ νὰ φέρνουν σὰν φρέσκα... .

— Δὲν πάτε νὰ χαθῆτε, σεῖς και τὰ φαγιά σας ἐδῶ μέσα, κατεργαρέοι, κλέφτες! ποῦ φαρμακώνετε τὸν κόσμο!.. Θεομπαῖχτες!..

Και πετώντας περουνομάχαιρα και πετσέτες, ἐπῆρε τὸ καπέλλο του, κ’ ἔφυγε βλασφημῶντας.

Τὸ ἀφεντικό, σὰν ἔμαθε τὴ σκηνή, ἔννοιωσε μὲ τί παλαδόπαιδο ἔχει νὰ κάνη και τὸ ἴδιο βράδυ τοῦδωσε τὰ παπούτσια στὸ χέρι:

— ‘Ελα! μᾶρς! Ξεκουμπίσου ἀπὸ ‘δῶ, νὰ μὴ σε τσακίσω στὸ ξύλο!

— Βρέ, κουτεντέ, τοῦ λείει τὸ βράδυ ὁ κύρ Στάθης, τί σοῦρθε νὰ κάτσης νὰ πῆς σ’ ἕνα ξένο τὰ μυστικά του μαγαζεῖο;

— ‘Εμένα ὁ παπᾶς μοῦ εἶπε, πῶς ἢ ἀλήθεια εἶνε τοῦ θεοῦ... .

— Βρέ, παιδί μου, δὲν σοῦ λέω ὄχι. Καλὰ σοῦ τὸ εἶπε. Μὰ και τὸ φέμμα καμμιά φορά εἶνε τὸ ἀλάτι τῆς ἀλήθειας!..

‘Ο Γιαννάκης, γούρλωσε τὰ μάτια του και τὸν κύτταζε σὰν χαζός. Ποῦ νὰ νοιώσῃ τέτοια βαθεῖα κοινωνικὴ φιλοσοφία!..

‘Ὡς τόσο, ὁ κύρ Στάθης τὸν ἔβαλε τὴν ἄλλη μέρα σὲ γαλατάδικο.

— Βρέ, Γιαννάκη, αὐτὸ τὸ γάλα ποῦ μοῦφερες εἶνε σκέτο; γνήσιο; τὸν ῥώτησε ἕνας πελάτης.

‘Ο Γιαννάκης ἔσκασε τὰ γέλια. Θυμήθηκε τὴ συμβουλή του παπᾶ.

— Τί λέτε, κύριε; Συφέρνει νὰ δίνωμε σκέτο τὸ γάλα;

— Ὡστε βάζετε και νερὸ μέσα;

— Και νερὸ και κόλλα κι’ ὅ,τι ἄλλο, γιὰ νὰ δειχνῆ παχύ... .

— Μωρέ, μίλα καλὰ! Δὲν πᾶς στὸ διάλογο, σὺ και τ’ ἀφεντικό σου, μὲ τῆς φάμπρικές σας, λωποδύτες!..

Ἐννοεῖται, ὅτι τὴν ἴδια ὦρα ὁ Γιαννάκης ἔφυγε μὲ κλωτσές.

— Βρέ κοῦκκο, δὲ θὰ βάλῃς γνῶσι; τοῦπε τὸ βράδυ ὁ Στάθης. Μὲ τέτοιο στραβὸ κεφάλι, θαρρεῖς πῶς θὰ κάνῃς προκοπή;

— ‘Ελα, μᾶρς! Ξεκουμπίσου... .

‘Ο Γιαννάκης ἔφυγε μὲ τῆς κλωτσιές

Ὁ Γιαννάκης, ἀποσβολωμένος, ὑποσχέθηκε νὰ μὴ τὸ ματακάνῃ. Αὐτὴ τὴ φορά ὁ κύρ Σταθης τὸν ἔβαλε σ' ἓνα κουρεῖο. « Τί διάολο! εἶπε μέσα του. Ἐδῶ δὲν ἔχει πράγματα ποῦ νὰ τρώγονται γιὰ νὰ τὰ μαρτυράῃ! »

Ὁ γιατρός τὸν ἐξέταξε στὸ κρανίον

Ὁ πελάτης ἐγινεν ἔξω φρενῶν. Σηκώθηκε ἐπάνω ἐξαγριωμένος, ἔβγαλε τὴ μπόλια, ἔδωσε μιὰ κλωτσιὰ τῆς καρέκλας, ἔλουσε πατόκορφα τὸν κουρέα, κι' ἀναστάτωσε τὸν κόσμον φωνάζοντας :

— Νὰ βρῆτε βώδια νὰ ξουρίζετε κι' ὄχι ἀνθρώπους!

Φωνές, κακὸ πατιρντί. Τρέξανε κ' οἱ ἀστυφύλακες. Μαζεύτηκε κόσμος. Βρέ, τί τρέχει; Τί εἶνε; Ὁ μπαρμπέρης, γιὰ νὰ τὸν μαλακώσῃ, τάρριξε ὄλα στὴν παλαβομάρα τοῦ Γιαννάκη.

— Ἐφέρετε; αὐτουνοῦ τοῦ παιδιοῦ τοῦ στρήθει κάθε τόσο ἡ βίδα: τὸν πιάνει μιὰ περιοδικὴ τρέλα καὶ λέει ἄλλα ἀντ' ἄλλα.

Μέσ' στὸν κόσμον τὸν πολὺ βρέθηκε κ' ἓνας γιατρός. Ἐβαλε τὰ γυαλιά του, ἔσκυψε καὶ τὸν ἐξέταξε μὲ σοβαρότητα στὸ κρανίον.

— Ἀλήθεια, εἶπε φαίνεται νὰ πάσχη τὸ κακόμοιρο ἀπὸ περιοδικὰς ἐξάψεις... κάποιον κύτταρο ἴσως... πρέπει νὰ κλεισθῇ στὸ φρενοκομεῖο!

— Ἄκουσε, τοῦ λέει ὁ κύρ Σταθης σὰν πῆγε σπιτί νὰ μοῦ ἀδειάσῃς τὴ γωνιά! Δέ θέλω ἄλλους μπελάδες πλιά μαζί σου. Ἐτελείωσε!

— Μὰ γιατί, παπάκη, εἶπε ἡ κόρη του ἡ Πελαγία, ἓνα κομφευόμενον γερωντοκόριτσο. Ἐπειδὴ της καὶ λέει τὴν ἀλήθεια, τὸ παιδί; Ἄμ' τί; Νὰ κάθεται νὰ πουλάῃ ψευτιές;

— Βρέ, Γιαννάκη, τοῦ λέει κάποτε ἓνας πελάτης, ποῦ ἀρχιζε νὰ τὸν ξουρίζῃ. Γιατί δὲν βουτᾶς πρῶτα τὸ ξουράφι μέσα στὴ γυάλα μὲ τὸ σουπλιμέ;

Ὁ Γιαννάκης, ξαναθυμήθηκε τὴ συμβουλὴ τοῦ παπα-Φώτη.

— Τὸ ἴδιο κάνει ἂν τὸ βάνω ἢ δὲν τὸ βάνω εἶνε σκέτο νερό.

— Ὡστε δὲν ἔχει μέσα ἀπολυμαντικὸ; Ἄμ' τί τὸ γράφετε ἀπ' ἔξω; νὰ γελάτε τὸν κόσμον;

— Μπᾶ! Τέτοια λούσα, τώρα μὲ τὸν πόλεμον, δὲν φέρνον πλιά!.. Κι' ἂν βρεθοῦν, κοστίζουν πολὺ. Δέ συμφέρνει...

Τὸν ἔπιασ' ἀπ' τ' αὐτί...

— Δὲν ξέρω τὸ βράδῳ νὰ μὴ τὸν ἄβρῳ ἐδῶ. Νὰ τσακιστῆ, νὰ πάη στὰ κομμάτια! Εἶπε κ' ἔφυγε ὁ κύρ Στάθης θυμωμένος.

— Ἔννοια σου, Γιαννάκη. Καλὰ κάνεις. Τὴν ἀλήθεια πάντα νὰ λές, κ' ὁ θεὸς δὲ θὰ σ' ἀφήσῃ. Τὸν παρηγοροῦσε τὸ γεροντοκόριτσο.

Καὶ γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ ξεσκιάσῃ λιγάκι, ἄρχισε ἄλλες κουδέντες:

— Ἐχετε ὄμορφες κοπέλλες στὸ χωριὸ σας, Γιαννάκη;

— Πολλές, τῆς ἀποκριθῆκε ῥοδομάγουλες, γαλανομμάτες...

— Πλιὸ ἔμορφες κ' ἀπὸ μένα;

αἱ; Πές μου τὴν ἀλήθεια.

— Πφφφ! Τί ἔχει νὰ κάνῃ! Τοῦ λόγου σου εἶσαι ἄσχημη!

Ἡ δεσποινὶς Πελαγία τινάχθηκε ἐπάνω, χύμηξε νὰ τὸν φάῃ, πῆγε νὰ τοῦ ξεκολλήσῃ τ' αὐτί, καὶ τὸν πέταξε ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα.

Ὁ Γιαννάκης βρέθηκε στοὺς πέντε δρόμους. Ἐστάθηκε ἀδύνατον νὰ βρῆ πουθενὰ δουλειά.

Ἡ φήμη τῆς τρομερᾶς του ειλικρινείας τοῦ εἶχε κλείσει ὅλες τῆς πόρτες. Ποιὸς νὰ βάλῃ τέτοια φωτιά στὸ μαγαζί του!

— Βρέ, ἀμάν! Δὲν ματαλέω πλιὰ ἀλήθεια! νὰ πάθω! νὰ βάνω!

Κανένας ὅμως δὲν τὸν πίστευε.

Ἐρημος, κουρελῆς καὶ πεινασμένος ξαναγύρισε στὸ χωριό. Ἐκαὶ ἔδειξε κάποια σημάδια ἔξαφνικῆς τρέλας. Ἐπαιρνε τὰ βουνά κ' ἔδραζε λόγους μονάχος του κηρύττοντας... τὴν ἀλήθεια τοῦ θεοῦ!

Ἐνα πρωτὶ, μαζί μὲ τοὺς λόγους, πῆγε νὰ βγάλῃ, μὲ συμπάθειο, καὶ τὰ γένεια τοῦ παπα-Φώτη!...

(Μίμησις)

... πῆγε νὰ βγάλῃ τὰ γένεια τοῦ παπα...

ΣΑΤΑΝΑΣ

LES VŒUX STÉRILES

(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset)

Μπορεῖ νὰ σβύσῃ, Ἑλλάδα μου, ἡ γλῶσσα τοῦ λαοῦ σου, μπορεῖ καὶ νὰ ξεχάσουμε πῶς λένε τὰ βουνά σου.

Μὰ ὅπου κ' ἂν σκαλίσουμε στὸ ἱερό σου χώμα —

στὰ δάση, στ' ἄντρα, στῆς σπηλιές, στοὺς ποταμούς, στῆς βρούσες,

μιὰ Ἀφροδίτη, ἕνας θεός, ἐμπρὸς μας θὰ προβάλλῃ.

Ἡ γλῶσσα ὅπου μίλαγες, καρδιά σὺ τοῦ Φειδία,

πάντα θὰ γὰναι ζωντανή καὶ πάντα θὰ μιλιέται.

Τὰ μάρμαρα τὴν μάθαρε καὶ πλιὰ δὲν τὴν ξεχνᾶνε.

(ἑλληνόγραμμα μετάφρασις)

ΝΤΙΝΤΗΣ Κ. ΚΟΚΚΟΛΗΣ